

Motion till riksdagen

1986/87:L115

Bengt Harding Olson och Margitta Edgren (fp)

Skydd för kretsmönster i halvledarprodukter
(prop. 1986/87:49)

Den snabba utvecklingen på datateknikens område kräver bl. a. intellektuellt rättsskydd för integrerade kretsar. Det är viktigt att kretsmönster i halvledarprodukter, s. k. datachips, tillerkänns ett förbättrat och förtydligt skydd.

Propositionen tillgodoser skyddsbehovet i stor omfattning men i ett avseende försämrar skyddet. I dag har vissa datachips skydd enligt upphovsrättslagen men detta föreslås nu upphöra genom införandet av det nya fristående skyddet. Det skall alltså i fortsättningen inte förekomma att ens synnerligen avancerade kretsmönster i datachips skall erhålla ett förstärkt skydd enligt upphovsrättslagen. Däremot torde ett sådant skydd kvarstå med avseende på programkoden i aktuella datachips.

Utgångspunkten för den nu aktuella lagstiftningen bör vara att vissa kretsmönster skall kunna åtnjuta förstärkt skydd och då enligt upphovsrättslagen.

Den i propositionen valda lösningen förenklar visserligen lagstiftningen och dess tillämpning genom att eliminera kretsmönstrens "dubbelskydd" i förhållande till upphovsrättslagen.

Men den svårösta problematiken kvarstår beträffande dels gränzdragningen mellan kretsmönster och programkod, dels kretsmönstren i relation till bl. a. lagarna om varumärke och patent och dels programkoden i förhållande till upphovsrättslagen.

Dessutom kommer flera och avsevärda nackdelar om man upphäver kretsmönstrens möjlighet till upphovsrättsligt skydd. I propositionen framhålls vikten av harmoni mellan svensk och amerikansk rätt men genom förslaget torde skapas motsatsen. Enligt lag och färsk rättspraxis i USA torde nämligen vissa kretsmönster åtnjuta förstärkt upphovsrättsligt skydd. Ett sämre svenskt rättsskydd måste skapa stora och ovälkomna problem vid förhandlingar på bilateral basis för att uppnå ett permanent skydd enligt amerikansk lagstiftning för svenska produkter.

Vidare framtvings krångliga övergångsregler av den typ som framgår av propositionen nämligen att dubbelskydd tillerkänns "gamla" men inte "nya" kretsmönster.

En samlad bedömning ger vid handen att möjligheten till förstärkt upphovsrättsligt skydd bör finnas för sådana kretsmönster i datachips som uppnår s. k. verkshöjd. Samtidigt bör dock ensamrätten till mångfaldigande inskränkas för att inte begränsa möjligheterna till undervisning om och analys av dessa mönster, s. k. reverse engineering. Härigenom undanröjs

propositionens nackdelar, och några nya oöverstigligen problem kan ej anses tillskapade.

Slutsatsen blir att vissa ändringar och tillägg bör göras i den upphovsrättsliga delen av förslaget.

Mot. 1986/87
L115

Hemställan

Mot bakgrund av det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att avslå förslaget till ändring i 10 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,
2. att riksdagen beslutar att i samma lag införa 17 a § med följande lydelse:

Exemplar av kretsmönster i halvledarprodukter får framställas uteslutande för undervisning om och analys av mönstret men får inte utnyttjas för något annat ändamål.

Stockholm den 18 november 1986

Bengt Harding Olson (fp)

Margitta Edgren (fp)